รายงานสถานการณ์ศัตรูข้าวโพด
วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔ โทรสาร ๐๒-๙๕๕๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูข้าวโพด

พื้นที่ปลูกตามรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๔๓ จังหวัด มีพื้นที่ปลูกข้าวโพด ๑๕๕,๓๖๙ ไร่ อยู่ในระยะเจริญเติบโตทางลำต้นและใบ จำนวน ๘,๘๔๗ ไร่ และระยะออกดอกติดฝัก จำนวน ๑๔๖,๕๒๒ ไร่ สถานการณ์ศัตรูข้าวโพด ในสัปดาห์นี้ **ไม่พบการระบาดของศัตรูข้าวโพด**

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ เจ้าหน้าที่กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๒.๒ ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแอพพริเคชั่น ProtecPlant

๓. การคาดการณ์

สภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา ในช่วงระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐

ภาคเหนือ อุณหภูมิต่ำสุด ๒๐ - ๒๒ องศาเซลเซียส สูงสุด ๓๔ - ๔๐ องศาเซลเซียส มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิต่ำสุด ๒๑ - ๒๖ องศาเซลเซียส สูงสุด ๓๕ - ๓๘ องศาเซลเซียส มีฝนร้อยละ ๒๐ - ๖๐ ของพื้นที่

ภาคกลางและภาคตะวันออก อุณหภูมิต่ำสุด ๒๐ - ๒๗ องศาเซลเซียส สูงสุด ๓๒ - ๔๐ องศาเซลเซียส มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๖๐ ของพื้นที่

ภาคใต้ อุณหภูมิต่ำสุด ๒๑ - ๒๕ องศาเซลเซียส สูงสุด ๓๐ - ๓๓ องศาเซลเซียส มีฝนบางแห่งร้อยละ ๔๐ - ๘๐ ของพื้นที่

สภาพอากาศในพื้นที่ภาคเหนือ มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๒๐ ของพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนร้อยละ ๒๐ - ๖๐ ภาคกลาง ภาคตะวันออก มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๖๐ ของพื้นที่ และภาคใต้ มีฝนร้อยละ ๔๐ - ๘๐ ของพื้นที่ เหมาะต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด ดังนั้นขอให้เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในพื้นที่ปลูกใหม่และระยะออกดอกติดฝัก ให้เฝ้าระวังหนอนเจาะลำต้น หนอนเจาะฝัก และเพลี้ยอ่อนข้าวโพด หากพบการระบาดให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ เพื่อดำเนินการควบคุมโดยทันที

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ หนอนเจาะลำต้น/หนอนเจาะฝักข้าวโพด

กรณีหนอนเจาะลำต้น

๑. ใช้ศัตรูธรรมชาติในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แตนเบียนไข่ *Trichogramma* spp. แมลงหางหนีบ และแมลงช้างปีกใส

๒. เลือกพันธุ์ข้าวโพดที่ค่อนข้างจะต้านทานต่อหนอนเจาะลำต้น เช่น พันธุ์สุวรรณ ๑ หรือพันธุ์สุวรรณ ๒

๓. ใช้สารฆ่าแมลงช่วยป้องกันกำจัด ได้แก่

- triflumuron (Alsystin ๒๕%WP) อัตรา ๓๐ กรัม
- teflubenzuron (Z-Killer ๕% EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร
- chlorfluazuron (Atabron ๕% EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร
- deltamethrin (Decis ๓% EC) อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร
- cypermethrin (Ripcord ๑๕% EC) อัตรา ๘ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

กรณีหนอนเจาะฝักข้าวโพด

๑.ใช้ศัตรูธรรมชาติในการป้องกันกำจัด ได้แก่ แตนเบียนไข่ *Trichogramma* spp. และแมลงเบียนของหนอนเจาะฝักข้าวโพดมี ๓ ชนิด คือ *Exoristaxanthaspis Wiedemann*, *Eucarcelia illota* (Tachinidae, Order Diptera) แตนเบียนหนอน (Braconid) *Chelonus* sp. (Braconidae, Order Hymenoptera) แมลงช้างปีกใส ซึ่งเป็นตัวห้ำของหนอนเจาะ

๒.ควรหมั่นตรวจดูว่ามีหนอนระบาดหรือไม่ หากจำเป็นต้องพ่นสารฆ่าแมลง ควรใช้ในระยะหนอนยังเล็กอยู่จึงจะได้ผลดี สารฆ่าแมลงที่ใช้ได้ผลดีมีหลายชนิด ได้แก่

- fipronil (Ascend ๕% SC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- bifenthrin (Talstar ๑๐% EC) อัตรา ๓๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- flufenoxuron (Cascade ๕% EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔.๒ เพลี้ยอ่อนข้าวโพด

๑. อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติบางชนิดที่ป้องกันกำจัดได้ เช่น ladybird, syrphid fly และ earwigs คอยช่วยลดปริมาณเพลี้ยอ่อนที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ

๒. การพ่นสารฆ่าแมลงไม่ควรจะพ่นคลุมทั้งพื้นที่ควรจะพ่นเฉพาะจุด ที่มีเพลี้ยอ่อนระบาดอยู่เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายแมลงที่เป็นประโยชน์และลดค่าใช้จ่าย สารฆ่าแมลงที่ใช้ได้ผลซึ่งควรเลือกใช้สารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นกำจัดดังนี้

- malathion (Malathion ๕๗% EC) อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- diazinon (Basudin ๖๐% EC) อัตรา ๑๕ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- betacyfluthrin (Bulldock ๒.๕% EC) อัตรา ๔๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- bifenthrin (Talstar ๑๐% EC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ
- carbaryl (Sevin ๘๕% WP) อัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

รายงานสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง
วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๕ จังหวัด ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ พื้นที่มันสำปะหลังยืนต้น ๖,๔๐๕,๗๖๔ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ๒ ชนิด คือ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลัง จำนวน ๘๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๔ ของพื้นที่ยืนต้น

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

พบการระบาด ในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ช่วงอายุน้อยกว่า ๕ เดือน จำนวน ๑๗๕ ไร่ ช่วงอายุ ๕ - ๘ เดือน จำนวน ๑๔๙ ไร่ และช่วงอายุมากกว่า ๘ เดือน จำนวน ๑ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๓๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๕ ของพื้นที่ยืนต้น การระบาดลดลง ๑๓๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๕๐๔ไร่) เนื่องจากมีฝนตก และเกษตรกรในพื้นที่ระบาดเก็บเกี่ยวผลิต

ไรแดงมันสำปะหลัง

พบการระบาด ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และจังหวัดอุตรดิตถ์ พื้นที่ระบาดทั้งหมดอยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า ๕ เดือน จำนวน ๕๖๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๙ ของพื้นที่ยืนต้น การระบาดลดลง ๘๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๕๔ ไร่) เนื่องจากมีฝนตกต่อเนื่อง

โรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง

ไม่พบการระบาด

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ประสานและติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช (แปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูมันสำปะหลัง) ในพื้นที่ ๔๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี ชัยนาท สระบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ลำปาง แพร่ พะเยา เชียงราย นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ ราชบุรี กาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

๒.๓ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง เตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดเพลี้ยแป้ง และไรแดงมันสำปะหลัง ในช่วงฤดูแล้ง

๒.๔ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดที่พบการระบาด ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช ลงพื้นที่ตรวจสอบ นำแตนเบียน *Anagyrus lopezi* และแมลงช้างปีกใส ไปปล่อยในพื้นที่ระบาด พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังในเบื้องต้นแล้ว

๒.๕ เจ้าหน้าที่กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ ชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทรา ลงพื้นที่ตรวจสอบ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดไรแดงมันสำปะหลังในเบื้องต้นแล้ว

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๕ - ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐) ทั่วทุกภาคอากาศร้อนในตอนกลางวัน มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๖๐ ของพื้นที่ เนื่องจากมีฝนตกต่อเนื่องในหลายพื้นที่ อาจทำให้พบการระบาดของโรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง และดินที่มีการระบายน้ำไม่ดี หรือพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังพันธุ์อ่อนแอ ต่อโรค เช่น ซีเอ็มอาร์ ๔๓ - ๐๘ - ๘๙ (เกษตรกรนิยมเรียก เบอร์ ๘๙) และพื้นที่ที่เคยเกิดโรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลังส่วนการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง และไรแดงมันสำปะหลังลดลงเล็กน้อยในสัปดาห์ต่อไป ขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์

๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารเคมีก่อนปลูก ๕ - ๑๐ นาที

- ไทอะมีโทแซม (thiamethoxam) ๒๕% WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) ๗๐% WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) ๑๐% WG อัตรา ๔ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบเพลี้ยมันสำปะหลัง ให้ตัดยอดหรือถอนต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง

๔) ใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุมเพลี้ยแป้ง

- ปล่อยแตนเบียน *Anagyrus lopezi* ในอัตรา ๒๐๐ ตัว ต่อไร่
- ปล่อยแมลงช้างปีกใส อัตรา ๒๐๐ - ๕๐๐ ไร่ ต่อไร่
- อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติอื่นๆ เช่น ด้วงเต่าตัวห้ำ ด้วงเต่าคริพโตลีมัส และผีเสื้อหางดิ่งตัวห้ำ

๕) หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีโดยไม่จำเป็นทุกชนิด เพื่ออนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวห้ำ และตัวเบียน

๔.๒ ไรแดงมันสำปะหลัง

๑) หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน

๒) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบการทำลายของไรแดงมันสำปะหลัง ให้เก็บยอดใบที่ถูกทำลาย ไปเผาทำลายนอกแปลง

๓) อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่นด้วงเต่าตัวห้ำ *Stethorus* spp. และไรตัวห้ำ *Amblyseius longispinosus*

๔) หากมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ใช้สารเคมี amitraz ๒๐ % EC อัตรา ๕๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้พ่นเฉพาะจุดบริเวณที่พบไรแดงมันสำปะหลัง และไม่ควรพ่นเกิน ๒ ครั้ง

๔.๓ ปัญหาโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง

๑) ก่อนการปลูกเก็บเศษเหง้า หรือเศษซากมันสำปะหลังเผาทำลายทิ้ง และไถตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ ใช้เชื้อราไตรโครเดอร์มาผสมปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก หว่านเตรียมดินก่อนการเพาะปลูก

๒) แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา metalaxyl อัตรา ๒๐ - ๔๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และสามารถผสมกับสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งได้ หรือแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา

๓) สำรวจแปลงทุกสัปดาห์ ถ้าพบโรคโคนเน่า - หัวเน่ามันสำปะหลัง ให้โรยปูนขาว หรือเชื้อราไตรโคเดอร์มาห่างจากต้นประมาณ ๑ เมตร หรือใช้สารเคมี Fosetyl - aluminum อัตรา ๕๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ราดบริเวณโคนต้น ต้นละ ๓๐๐ มิลลิลิตร

พื้นที่การระบาดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปี 2552 - 2560

เริ่มต้นการระบาด 14 พฤษภาคม 2552

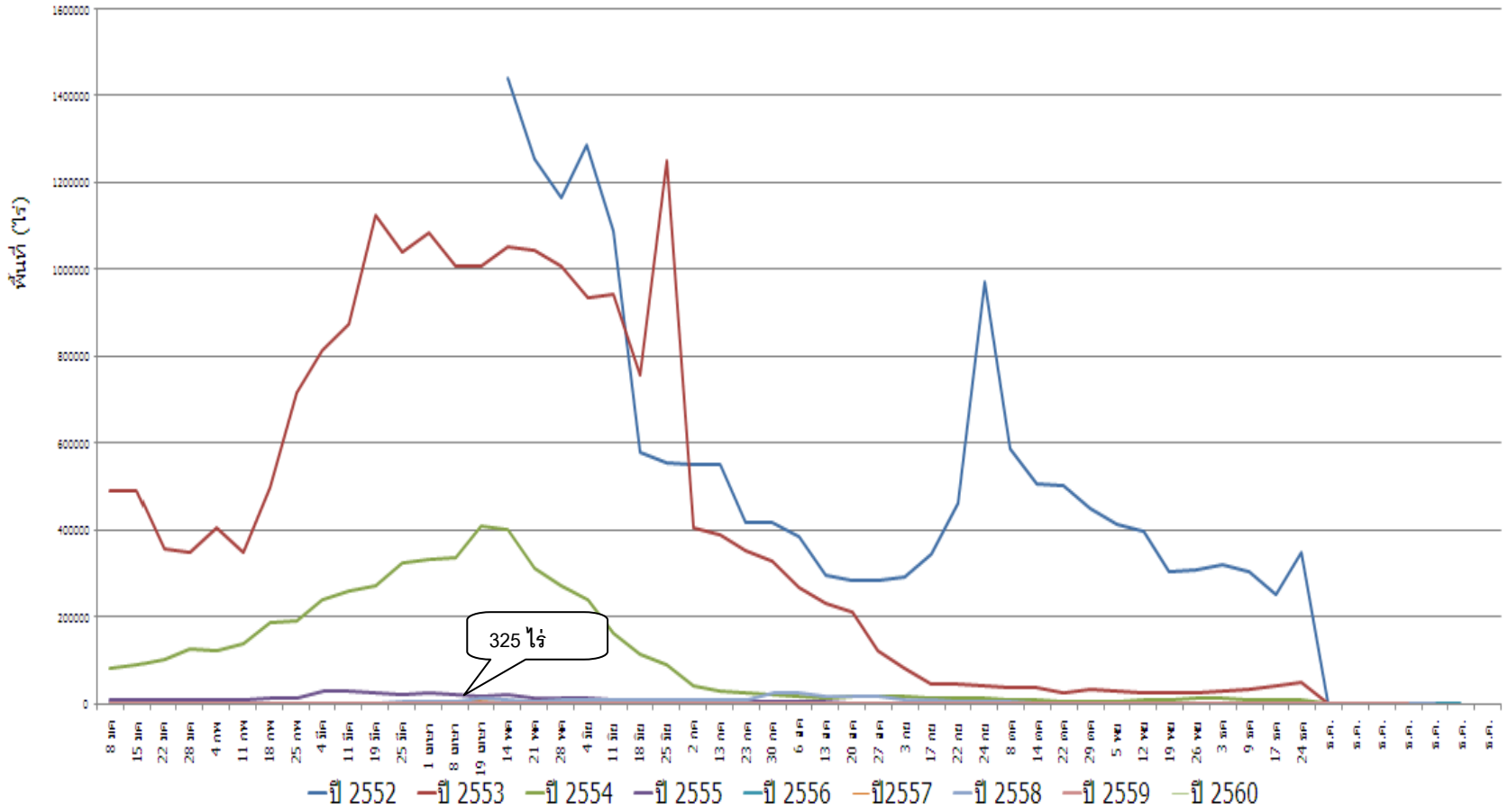

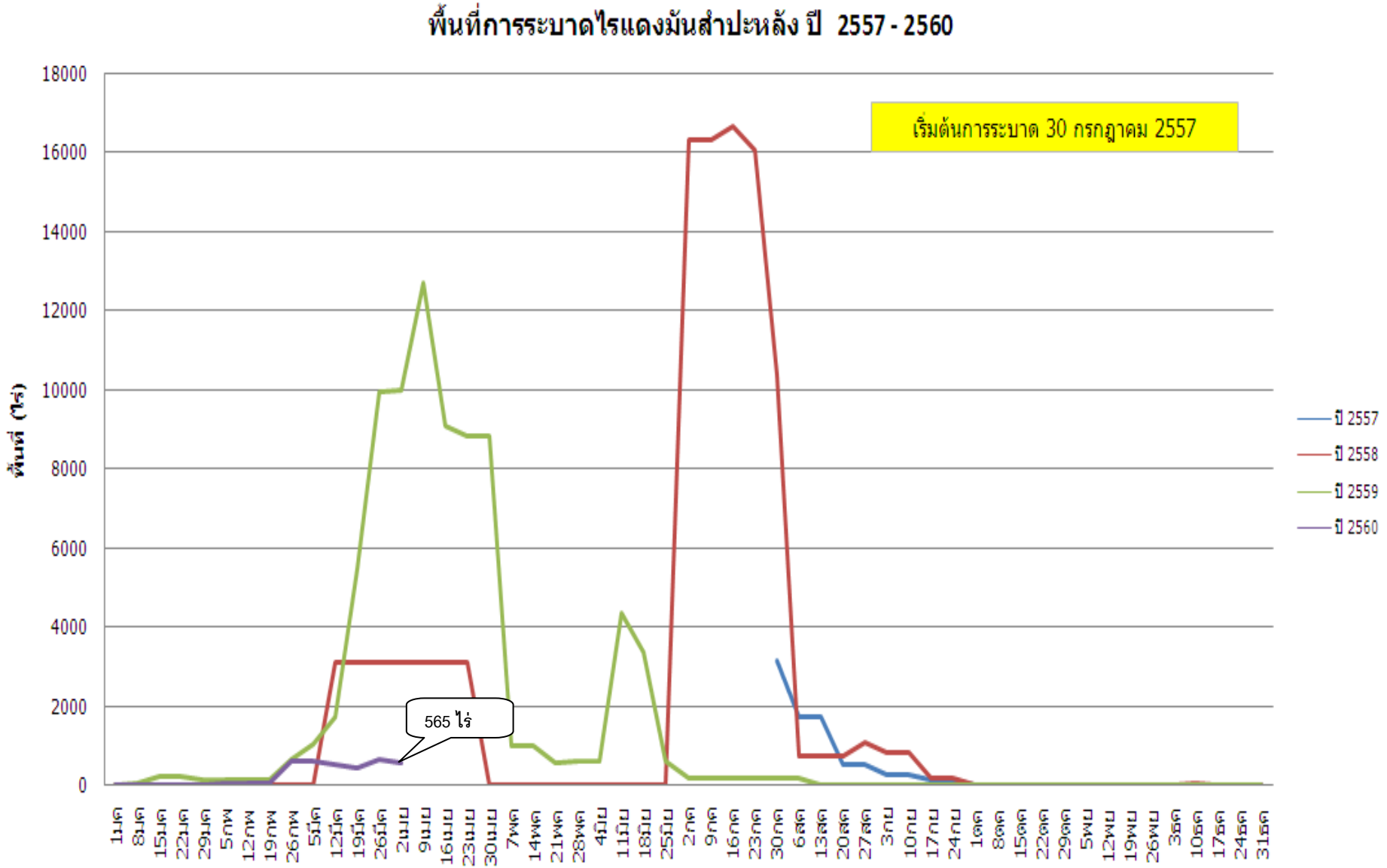
พื้นที่การระบาดไรแดงมันสำปะหลัง ปี 2557 - 2560
เริ่มต้นการระบาด 30 กรกฎาคม 2557
565 ไร่
พื้นที่ (ไร่)
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
ปี 2557
ปี 2558
ปี 2559
ปี 2560
1มค
8มค
15มค
22มค
29มค
5กพ
12กพ
19กพ
26กพ
5มีค
12มีค
19มีค
26มีค
2เมย
9เมย
16เมย
23เมย
30เมย
7พค
14พค
21พค
28พค
4มิย
11มิย
18มิย
25มิย
2กค
9กค
16กค
23กค
30กค
6สค
13สค
20สค
27สค
3กย
10กย
17กย
24กย
1ตค
8ตค
15ตค
22ตค
29ตค
5พย
12พย
19พย
26พย
3ธค
10ธค
17ธค
24ธค
31ธค

พื้นที่การระบาดปัญหาโคนเน่า-หัวเน่า มันสำปะหลัง ปี 2557 - 2560

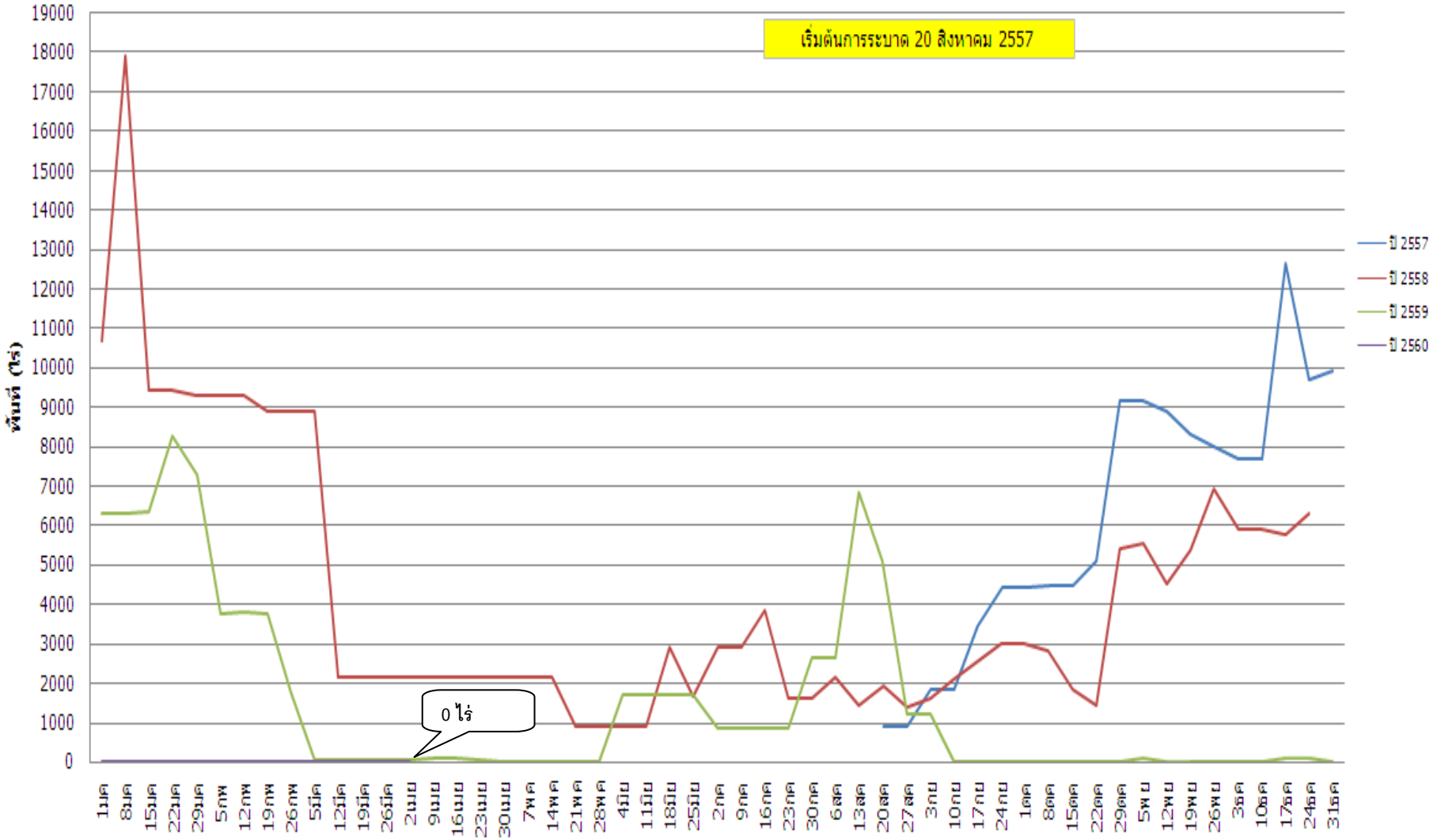

รายงานสถานการณ์ศัตรูอ้อย
วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑.สถานการณ์ศัตรูอ้อย

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๔๗ จังหวัด ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ พื้นที่อ้อยยืนต้น ๓,๙๓๐,๓๙๒ ไร่ พบการระบาดของศัตรูอ้อย ๓ ชนิด คือ หนอนกออ้อย ด้วงหนวดยาวอ้อย และโรคใบขาวอ้อย จำนวน ๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๒ ของพื้นที่ปลูก

หนอนกออ้อย *

พบการระบาดในพื้นที่อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงอายุน้อยกว่า ๕ เดือน จำนวน ๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๓ ของพื้นที่ปลูก การระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่มีการระบาด) เนื่องจากสภาพอากาศเหมาะสม

ด้วงหนวดยาวอ้อย **

พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดมหาสารคาม ในช่วงอายุมากกว่า ๕ เดือน จำนวน ๑ ไร่ และช่วงอายุ ๕ - ๘ เดือน จำนวน ๕๐ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๑ ของพื้นที่ปลูก การระบาดลดลง ๑๒๙ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๘๐ ไร่) เนื่องจากเกษตรกรใช้วิธีขุดหลุมดักจับตัวเต็มวัยที่ออกจากดักแด้ไปทำลาย

โรคใบขาวอ้อย ***

พบการระบาดในพื้นที่อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ การระบาดทั้งหมดอยู่ในระดับไม่รุนแรง จำนวน ๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๑ ของพื้นที่ปลูก การระบาดเพิ่มขึ้น ๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด) เนื่องจากเกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์ที่ติดเชื้อจากพื้นที่ระบาด

๒.การดำเนินงานควบคุมการระบาด

๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันก่อนเกิดการระบาด

๒.๒ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ลงตรวจสอบพื้นที่ระบาด พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกษตรกรในการจัดการโรคใบขาวอ้อยในพื้นที่ระบาด

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลสภาพภูมิอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยาล่วงหน้า ๗ วัน (๕ - ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐) ทั่วทุกภาคอากาศร้อนในตอนกลางวัน มีฝนร้อยละ ๑๐ - ๖๐ ของพื้นที่ จากข้อมูลแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูอ้อยในพื้นที่ ๑๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สระแก้ว สระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ขอนแก่น อุดรธานี มหาสารคาม กาฬสินธุ์ สกลนคร มุกดาหาร พิจิตร นครสวรรค์ อุทัยธานี ราชบุรี และจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าหลายพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง มีสภาพแวดล้อมเหมาะต่อการระบาดด้วงหนวดยาว และโรคใบขาวอ้อย ดังนั้น ในช่วงนี้ขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอเพื่อดำเนินการควบคุมในทันที

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

๔.๑ หนอนกออ้อย

๑) ปลูกอ้อยพันธุ์ที่มีความต้านทานหนอนกอ เช่น เอฟ ๑๕๖ อู่ทอง ๑ และ เค ๘๔ - ๒๐๐

๒) ไถทำลายตออ้อย เพื่อกำจัดหนอนและดักแด้ที่อยู่ในตออ้อย

๓) ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในระยะเริ่มปลูก

๔) สำรวจแปลงอ้อยอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง

๕) ใช้ศัตรูธรรมชาติ

- ปล่อยแตนเบียนหนอนโคทีเซีย อัตรา ๑๐๐ - ๕๐๐ ตัว ต่อไร่ เมื่อพบหนอนปล่อยทุก ๗ วัน จำนวน ๔ ครั้ง
- ปล่อยแตนเบียนไข่ตริโคแกรมมา อัตรา ๒๐,๐๐๐ ตัว ต่อไร่ เมื่ออ้อยอายุ ๒ เดือนปล่อยทุก ๑๕ วัน จำนวน ๒ ครั้ง
- ปล่อยแมลงหางหนีบ อัตรา ๕๐๐ ตัว ต่อไร่

๖) ใช้สารเคมี

- พ่นด้วยสาร เดลต้าเมทริน อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่น ๒ ครั้ง ห่างกันครั้งละ ๑๕ วัน
- พ่นด้วยสารไซเปอร์เมทรินอัตรา ๑๕ - ๓๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๗) พ่นด้วย ปิโตเลียมออยล์ (๘๓.๙ % อีซี) ๑๐๐ มิลลิลิตร ต่ำน้ำ ๒๐ ลิตร ควรพ่นก่อนการปล่อยแตนเบียนหนอนหรือแตนเบียนไข่ประมาณ ๑๐ - ๑๕ วัน

๔.๒ ด้วงหนวดยาว

๑) ขณะที่ทำการไถแปลงอ้อย ควรเดินเก็บหนอนตามรอยไถ ๑ - ๒ ครั้ง ก่อนปลูกอ้อย ส่งเสริมให้เกษตรกรนำตัวหนอนไปประกอบอาหาร

๒) ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ปลูกมันสำปะหลัง หรือสับปะรด

๓) หลังวางท่อนพันธุ์ พ่นด้วยเชื้อราเมตตาไรเซียมแล้วทำการกลบ สามารถป้องกันตัวหนอนได้ประมาณ ๑ ปี กรณีที่ไม่มีตัวหนอนเข้าทำลายอ้อย แต่หากมีหนอนได้รับเชื้อราเข้าทำลาย เชื้อราสามารถกระจายต่อไปได้เรื่อย ๆ จากตัวหนอนที่ตาย

๔) พ่นบริเวณร่องด้วยสารฟิโปนิล ๕ % เอสซี อัตรา ๘๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร แล้วกลบดิน

๕) ในช่วงปลายเดือนมีนาคม - เดือนเมษายนของทุกปี ด้วงหนวดยาวอ้อยเริ่มออกจากดักแด้มาเป็นตัวเต็มวัย ใช้วิธีขุดหลุมดักจับ โดยตัวเมียจะปล่อยสารล่อทางเพศ ตัวผู้เดินตามเมื่อตกลงไปในหลุมจะไม่สามารถขึ้นมาได้ และควรรองก้นหลุมด้วยพลาสติกเพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงหนวดยาวได้

๔.๓ โรคใบขาวอ้อย

๑) ใช้พันธุ์ต้านทานหรือพันธุ์ที่พบเป็นโรคน้อยที่สุด โดยคัดเฉพาะกอที่สมบูรณ์ ตัดยอดทิ้งไว้ ๒ - ๔ สัปดาห์ หน่อหรือตาข้างที่แตกออกมามีใบสีขาว ไม่นำกอนั้นมาทำพันธุ์

๒) ทำแปลงพันธุ์อ้อยโดย คัด - แช่ท่อนพันธุ์อ้อยในน้ำร้อน ๕๒ องศาเซลเซียส นาน ๒ ชั่วโมงก่อนปลูก

๓) เตรียมท่อนพันธุ์โดยใช้ท่อนพันธุ์ที่มีคุณภาพ ปลอดโรค จากแปลงพันธุ์ที่เตรียมไว้ ถ้าไม่สามารถเตรียมแปลงพันธุ์ควรซื้อพันธุ์จากพื้นที่ที่ไม่มีการระบาด เช่น พื้นที่ในเขตชลประทานที่เป็นดินเหนียวหรือพื้นที่ปลอดโรค

๔) ปลูกอ้อยข้ามแล้งเพื่อหลีกเลี่ยงแมลงพาหะซึ่งมีมากในฤดูฝน โดยปลูกในเดือน ตุลาคม - ธันวาคม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเดือนมีนาคม - เดือนสิงหาคม ในภาคตะวันตก

๕) ปลูกพืชหมุนเวียนโดยเฉพาะพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ฯลฯ

๖) ปลูกพืชบำรุงดินเพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค เช่น ถั่วมะแฮะ ถั่วพร้า ถั่วเขียว ปอเทือง ฯลฯ

๗) สร้างความร่วมมือในการกำจัดโรคใบขาวอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูการผลิต ไปจนกว่าโรคใบขาวจะหมดไป

พื้นที่การระบาดหนอนกออ้อย ปี 2560

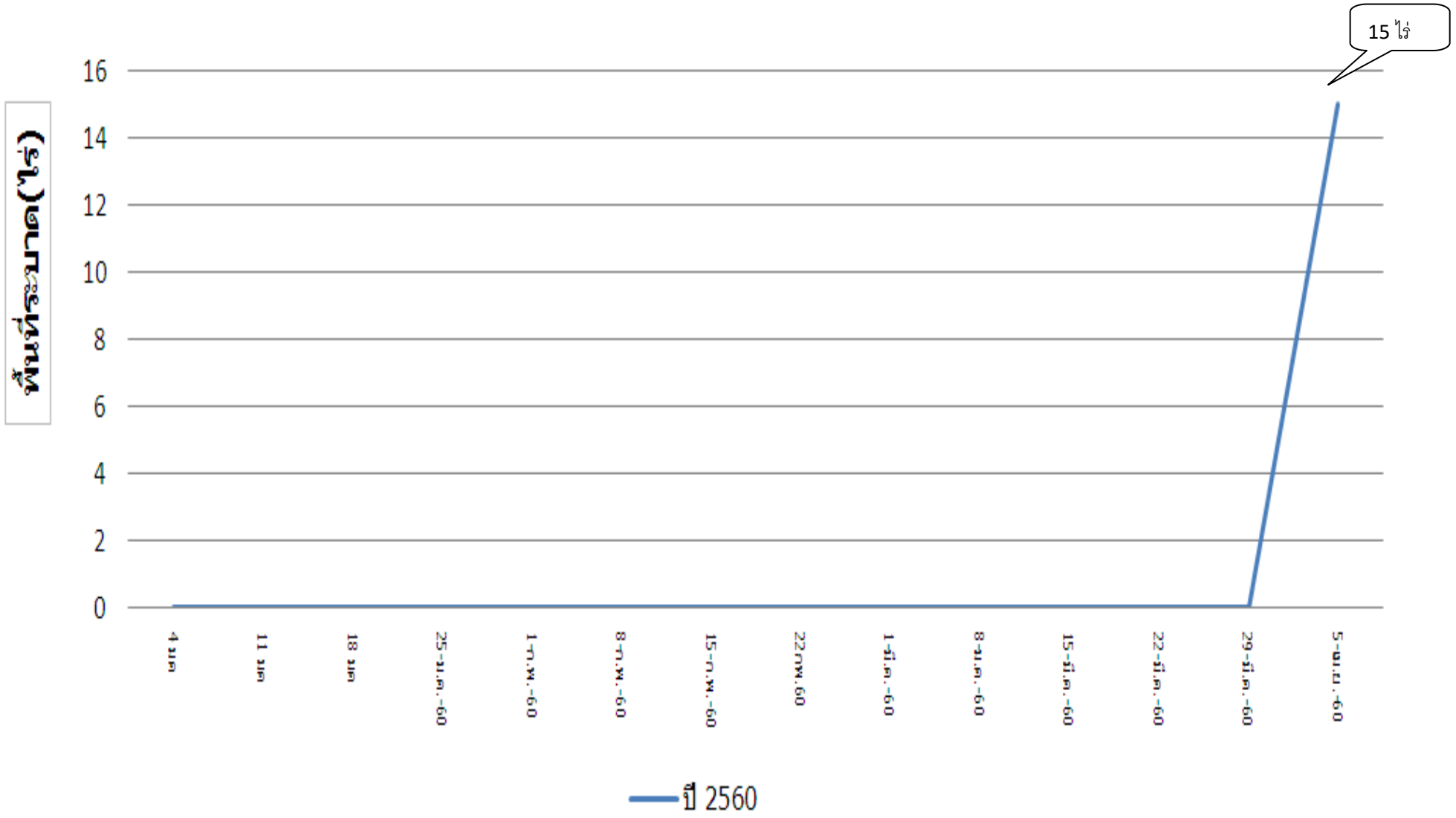

พื้นที่การระบาดด้วงหนวดยาวอ้อย ปี 2560

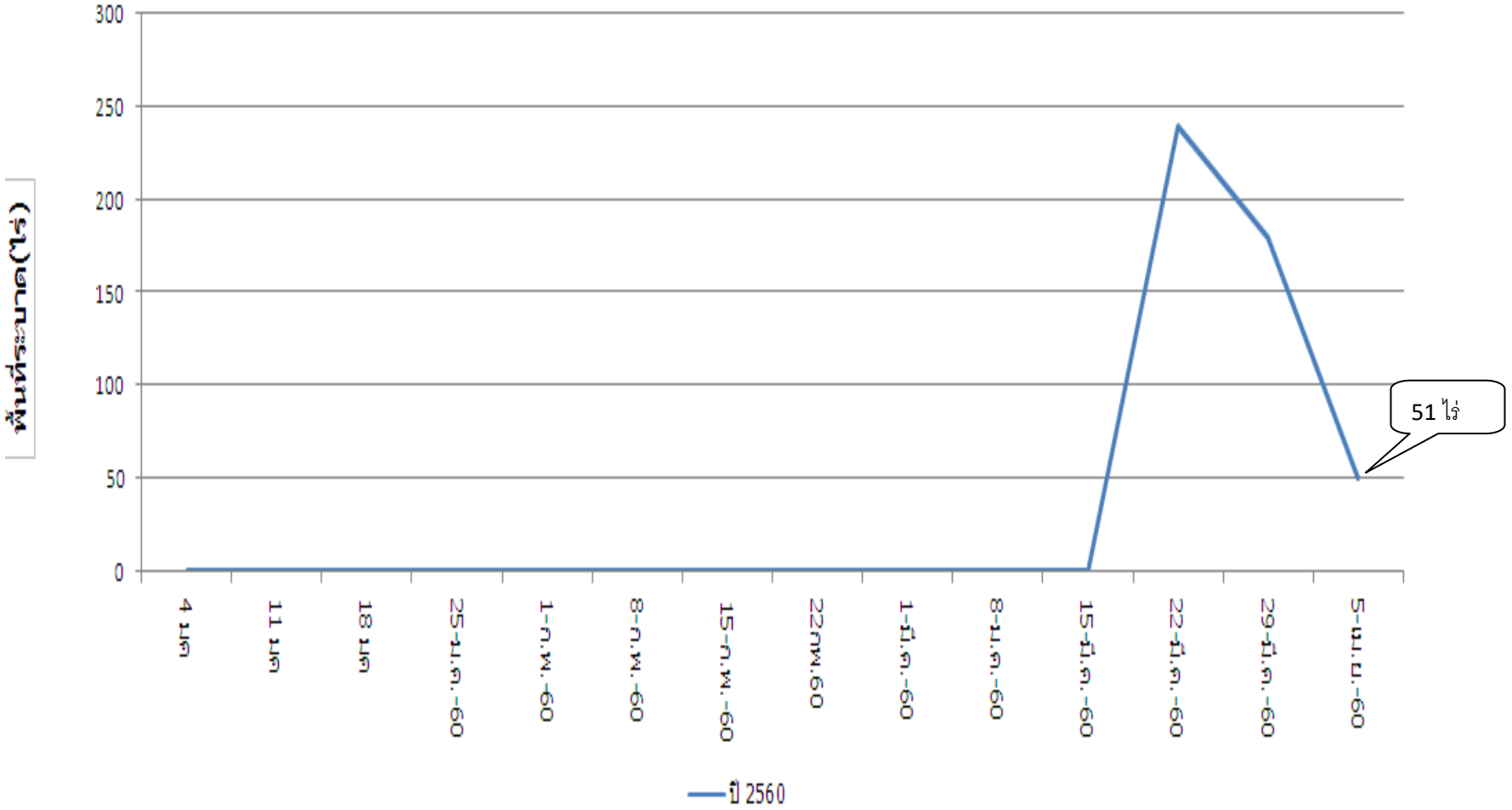

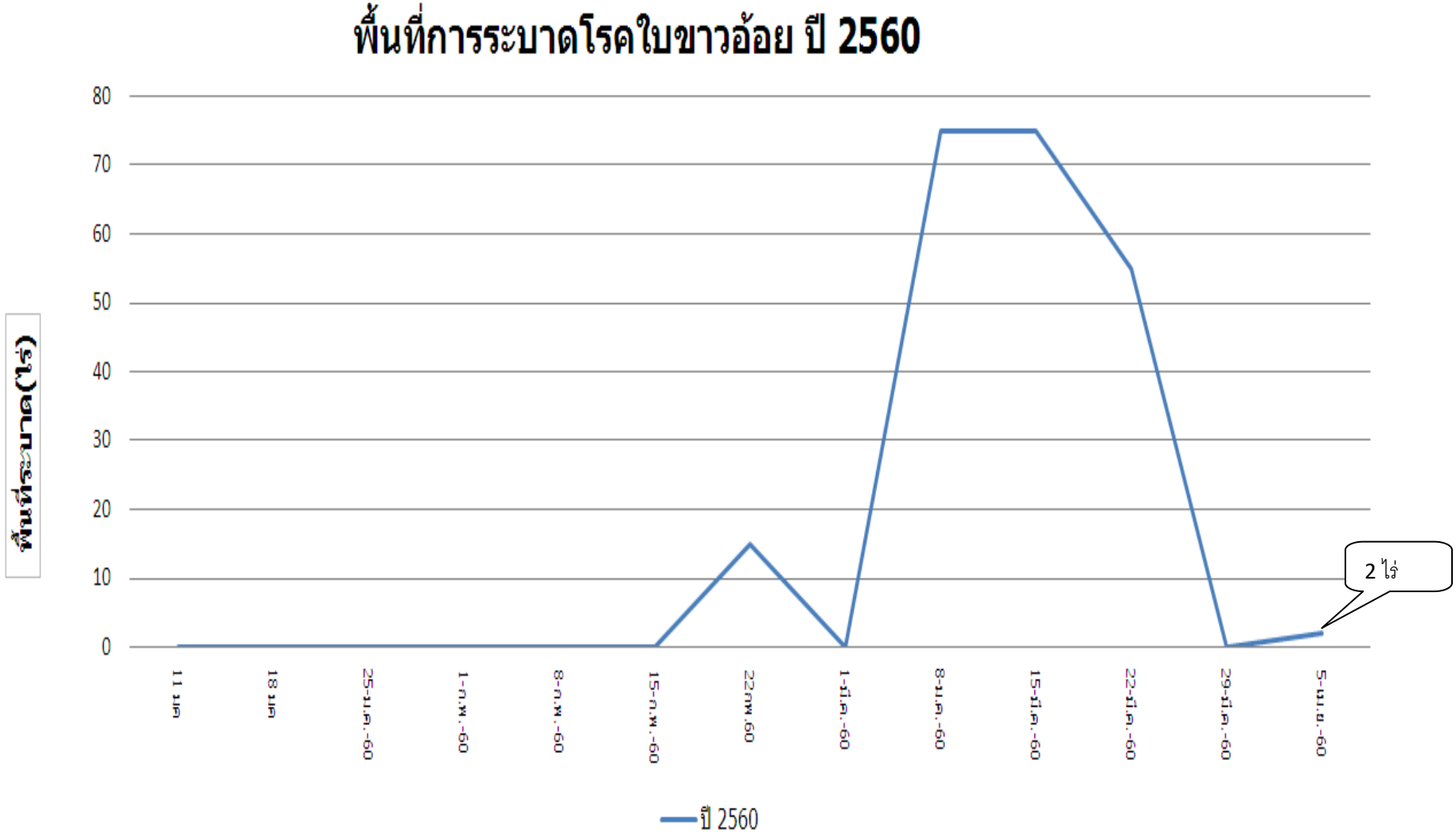
พื้นที่การระบาดโรคใบขาวอ้อย ปี 2560
พื้นที่ระบาด(ไร่)
80
70
60
50
40
30
20
10
0
11 ม.ค.
18 ม.ค.
25-ม.ค.-60
1-ก.พ.-60
8-ก.พ.-60
15-ก.พ.-60
22ก.พ.60
1-มี.ค.-60
8-มี.ค.-60
15-มี.ค.-60
22-มี.ค.-60
29-มี.ค.-60
5-เม.ย.-60
2 ไร่
ปี 2560